

Kursplan

Nämnden för utbildningsvetenskap

Institutionen för musik och bild

1BPÄ02 Bildpedagogik I - inriktning mot arbete i gymnasieskolan, 30 högskolepoäng

Art Education I - Orientation Upper Secondary School, 30 credits

Huvudområde

Bild

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap praktisk-estetiska ämnen

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd 2011-12-13

Senast reviderad 2015-06-04 av Fakulteten för konst och humaniora. Smärre korrigeringar

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2015

Förkunskaper

Grundläggande behörighet samt Samhällskunskap 1b / 1a1 +1a2 eller Engelska B, Samhällskunskap A (Områdesbehörighet 6C/A6c). Samt godkänt antagningsprov.

Mål

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- urskilja och redogöra för grundläggande drag i lärarprofessionen i förhållande till ämnet och ämnets didaktik
- identifiera och formulera ämnesdidaktiska frågeställningar i relation till de verksamhetsområden utbildningen förbereder för
- redogöra för bildspråkliga och bildkommunikativa teorier och synsätt
- tillämpa och behärska grundläggande tekniker i bildframställning
- beskriva och diskutera reflektionens och analysens betydelse i gestaltande processer
- tillämpa och behärska digitala medier som ett sätt att kommunicera och representera kunskap
- redogöra för grundläggande kunskaper inom områdena konst, media, design och arkitektur, ur samtida perspektiv, historiska perspektiv, kulturella perspektiv och hållbarhetsperspektiv
- beskriva, analysera och tolka visuell kultur utifrån teorier om genus, mångfald, klass, etnicitet och hållbar utveckling
- skriva effektiva och nyanserade texter
- skriva vetenskapligt på en grundläggande nivå om visuell kultur

DELKURS 1 Grundläggande ämneskunskaper och visuell kommunikation, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs förväntas studenten kunna

- redogöra för och använda sig av semiotiska och bildkommunikativa teorier och synsätt
- redogöra för bildämnets utveckling
- redogöra för teorier om barns och ungdomars bildarbete och bildspråkliga utveckling
- reflektera kring och använda sig av det visuella språket som ett kommunikativt redskap i varierande tekniker och i olika medier, med hjälp av såväl manuella som digitala verktyg
- identifiera och i eget arbete tillämpa principer om visuell presentation och utställningsteknik
- dokumentera egen och annans bildkommunikativa läroprocess, även digitalt
- förstå och tillämpa metoder för reflektion över den egna bildprocessen.

DELKURS 2 Färg och form och pedagogisk tillämpning, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs förväntas studenten kunna:

- tillämpa och behärska grundläggande tekniker i två- och tredimensionellt bildarbete, i såväl analoga som digitala tekniker
- omsätta och tillämpa bildspråkliga ämneskunskaper såväl pedagogiskt som i egen bildproduktion
- analysera, tolka och bedöma sina egna och andras bildarbeten
- beskriva och diskutera ämnesdidaktiska frågeställningar i relation till delkursens innehåll
- reflektera över aspekter på hållbar utveckling i samband med bildframställning
- genomföra och reflektera över ett gestaltande projekt utifrån en formulerad frågeställning

DELKURS 3 Bilddidaktik och visuellt tänkande, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs förväntas studenten kunna:

- tillämpa och behärska grundläggande kunskaper i teckningslära och skissteknik
- generera och utveckla olika idéer med hjälp av eget skissarbete
- redogöra för det visuellas betydelse i ett kognitivt perspektiv
- redogöra för bildämnets styrdokument
- urskilja, pröva och värdera metoder och kriterier för bedömning inom bildämnet.

DELKURS 4 Visuell kultur, visuell representation, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs förväntas studenten kunna:

- analysera, tolka och kritiskt granska bilder utifrån teorier om genus, mångfald, klass, etnicitet och hållbar utveckling
- redogöra för bildvetenskapliga och bildpedagogiska teorier på en grundläggande nivå
- analysera och omsätta bildvetenskapliga och bildpedagogiska teorier i visuella representationer
- redogöra för kunskaper om konst, media, design och arkitektur ur samtida perspektiv, historiska perspektiv, kulturella perspektiv och hållbarhetsperspektiv
- problematisera visuell kultur ur ett mångkulturellt och interkulturellt perspektiv i gestaltande arbete
- skriva en text med vetenskaplig ansats på grundläggande nivå med akademisk referenshantering

Innehåll

Kursen tillämpar ett kreativt reflekterande arbetssätt, där teori, praktik, tekniskt kunnande och konstnärliga överväganden samverkar. Undervisningen lägger stor vikt vid utveckling av ett vetenskapligt och professionellt förhållningssätt som stärker studentens professionella förmåga att reflektera över och handla på adekvata sätt i relation till elevens lärande och skolans uppdrag. Studenternas kunskapsutveckling och lärande kommer till uttryck i skriftlig och muntlig kommunikation. Kunskaper, förståelse, färdigheter och förmågor prövas kontinuerligt utifrån utbildningens mål. Kursen består av fyra delkurser.

Delkurs 1 Grundläggande ämneskunskaper och visuell kommunikation 7,5 högskolepoäng

Delkursen innehåller följande moment på grundläggande nivå:

- introduktion till skapande arbete
- bildsemiotik, bildanalys och kommunikationsteori
- text, bild och visuell gestaltning
- utställningsteknik
- bildämnets historia
- barns och ungdomars bildarbete och bildspråklig utveckling
- ämnesdidaktisk tillämpning
- metoder för reflektion över eget bildarbete
- metoder för dokumentation av bildarbete, med hjälp av såväl manuella som digitala verktyg

Delkurs 2 Färg och form och pedagogisk tillämpning 7,5 högskolepoäng

Delkursen innehåller följande moment:

- grundläggande färg- och formteori
- visuell komposition
- bildframställning i varierande tekniker med bestämda syften, i såväl analoga som digitala tekniker
- reflektion över aspekter på hållbar utveckling i samband med bildframställning
- ämnesdidaktisk tillämpning

Delkurs 3 Bilddidaktik och visuellt tänkande 7,5 högskolepoäng

Delkursen innehåller följande moment:

- bildens kognitiva betydelse och visuellt meningsskapande
- visuell perception
- skiss- och teckningslära
- grundskolans styrdokument för bildämnet
- bedömning av bildarbete
- introduktion till professionen genom fältstudiedagar

Delkurs 4 Visuell kultur, visuell representation 7,5 högskolepoäng

Delkursen innehåller följande moment:

- bildanalys och bildtolkning utifrån teorier om genus, mångfald, klass, etnicitet och hållbar utveckling
- konst-, media- och designhistoria
- arkitektur och gestaltad miljö
- kulturberedöpet utifrån genus, mångfald, klass, etnicitet och hållbar utveckling

- interkulturella och mångkulturella perspektiv
- ämnesdidaktik
- vetenskapligt skrivande I - att skriva vetenskapligt

Alla undervisningsmoment är obligatoriska.

Undervisningsformer

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier, uppgifter och laborationer, såväl enskilt som i grupp. Genom fältstudier inom ämneskursen utvecklar studenten insikter och kunskaper om lärarprofessionen satt i relation till den undervisning kursen förbereder för.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Kursen examineras genom muntliga, skriftliga och gestaltande uppgifter, samt en enskild kursportfolio, en sk. workbook. Bedömning görs utifrån följande parametrar: produktion, perception, reflektion, arbetssätt, didaktik och komplexitet. För betyget godkänd ska de förväntade studieresultaten vara uppnådda.

För betyget VG på hela kursen skall studenten ha erhållit VG på minst tre av fyra delkurser. Oavsett examinationsform är det den enskilde studentens prestationer som bedöms och betygsätts.

Omtentamen på vissa moment kan endast erbjudas i samband med att kursen ges. Studerande som ej godkänts vid ordinarie examinationstillfälle ges möjlighet till omexamination i enlighet med universitetets lokala regler.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering som sammanställs och görs tillgänglig för studenter samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Övrigt

På kursen tas en obligatorisk avgift ut för förbrukningsmaterial.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Litteraturförteckning Delkurs 1 - Grundläggande ämneskunskaper och visuell kommunikation 7,5 hp

Obligatorisk litteratur:

Carlsson, Anders & Koppfeldt, Thomas. *Visuell retorik*. Malmö: Liber. Senaste upplagan, 192 sidor.

Hansson, Hasse m fl. *Seendets språk*. Lund: Studentlitteratur. Valda delar av totalt 179 sidor. Senaste upplagan.

Obligatorisk didaktisk litteratur:

Löfstedt, Ulla, *Barns bildskapande: teoretiska perspektiv och didaktiska konsekvenser*. Jönköping: Jönköping Univ. Press. Senaste upplagan. 54 sidor.

Åsén, Gunnar, "Varför bild i skolan", i Lundgren, Ulf P. (red.) *Uttryck, intryck, avtryck: lärande, estetiska uttrycksformer och forskning*. Vetenskapsrådets rapportserie 4:2006 (sid 107-121), kan laddas ner från:
www.cm.se/webbshop_vr/pdf/Rapport%204.2006.pdf

Referenslitteratur:

Ander, JanErik. *Tredje språket*. Stockholm: Bokförlaget Arena. Senaste upplagan.

Aronsson, Karin. *Barns världar barns bilder*. Stockholm: Natur & Kultur. Senaste upplagan.

Bergström, Bo. *Effektiv visuell kommunikation*. Stockholm: Carlssons förlag. Senaste upplagan.

Bergström, Bo. *Bild och Budskap*. Stockholm: Carlssons förlag. Senaste upplagan.

Litteraturförteckning Delkurs 2 - Färg och form och pedagogisk tillämpning 7,5 hp

Obligatorisk litteratur:

Frid, Johan. *Intro Bild*. Malmö: Didacta förlag. Senaste upplagan, 312 sidor.

Klarén, Ulf. *Vad är färg?* Stockholm: HLS Förlag. Senaste upplagan, 87 sidor.

Löfstedt, Ulla, *Barns bildskapande – teoretiska perspektiv och didaktiska konsekvenser*, Jönköping: Jönköping Univ. Press. Senaste upplagan, 54 sidor.

Referenslitteratur:

Edwards, Betty. *Om Färg*. Stockholm: Forum Bokförlag. Senaste upplagan.

Nilson, Karl Gustaf. *Färglära*. Stockholm: Carlssons Bokförlag. Senaste upplagan.

Skoglund, Elisabeth. *Lusten att skapa*. Stockholm: Berg. Senaste upplagan.

Litteraturförteckning Delkurs 3 - Bilddidaktik och visuellt tänkande 7,5 hp

Obligatorisk litteratur:

Fager, Lars. *Visuellt Tänkande*. (kompendium), ca 50 sidor.

Märner, Anders & Örtegren, Hans. *En kulturskola för alla*. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling. Kan läsas i sin helhet på libris.kb.se/bib/9523922. Senaste upplagan, 137 sidor.

Wiklund, Ulla, *När kulturen knackar på skolans dörr*. Stockholm: Sveriges utbildningsradio. Senaste upplagan, 132 sidor

Obligatorisk didaktisk litteratur:

Skolverket. *Bedömningsstöd i bild*. Finns som pdf att ladda ner på:
https://bp.skolverket.se/web/bs_gr_grgrbil01_4-6/ovrigt-bedomningsstod, 50 sidor.

Skolverket, *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*.
www.skolverket.se. Valda delar, ca 30 sidor.

Bild en samtalsguide om kunskap, arbetsätt och bedömning. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling. Finns i sin helhet på www.skolverket.se. 62 sidor.

Skolverket. *Kunskapsbedömning i skolan-praxis, begrepp, problem och möjligheter*. Finns i sin helhet på www.skolverket.se 77 sidor.

Löfstedt, Ulla, *Barns bildskapande – teoretiska perspektiv och didaktiska konsekvenser*, Jönköping: Jönköping Univ. Press. Senaste upplagan, 54 sidor.

Myndigheten för kulturanalys, *Skapande skola: En första utvärdering*. Rapport 2013:4. Finns som pdf att ladda ner på www.kulturanalys.se, 104 sidor.

Referenslitteratur:

Berefelt, Gunnar. *ABSe*. Stockholm: Centrum för barnkulturforskning vid Stockholms universitet. Senaste upplagan.

Birgestam, Pirjo. *Skapande Handling*. Lund: Studentlitteratur. Senaste upplagan.

Edwards, Betty. *Teckna med höger hjärnhalva*. Stockholm: Forum. Senaste upplagan.

Gärdenfors, Peter. *Fängslade information*. Stockholm: Natur & Kultur. Senaste upplagan.

Lindgren, Bengt & Nordström Gert Z. *Det kreativa ögat*. Lund: Studentlitteratur. Senaste upplagan, valda delar ca 90 sidor.

Lindstrand, Fredrik & Selander, Staffan. *Estetiska läroprocesser*. Lund: Studentlitteratur. Senaste upplagan.

McKim, Robert. *Experiences in visual thinking*. Moston Mass.: PWS Publishing Company. (sid. 45-183) Senaste upplagan.

Litteraturförteckning Delkurs 4 - Visuell kultur, visuell representation 7,5 hp

Obligatorisk litteratur:

Eriksson, Yvonne & Göthlund, Anette. *Möten med bilder*. Lund: Studentlitteratur. Senaste upplagan, 216 sidor.

Farthing, Stephen. *Det här är konst*. Stockholm: Norstedts, senaste upplagan, valda delar, 300 sidor.

Lundahl, Mikela. *"Ursprung som myt". Samtidskonst för lärare och andra intresserade*. Stockholm: Lärarförbundets förlag. Senaste upplagan, 126 sidor.

Obligatorisk didaktisk litteratur:

Löfstedt, Ulla. *Barns bildskapande – teoretiska perspektiv och didaktiska konsekvenser*. Jönköping: Jönköping Univ. Press. Senaste upplagan, 54 sidor.

Sparrman, Anna. *Barns visuella kulturer*. Lund: Studentlitteratur. Senaste upplagan. 192 sidor.

Stigmar, Martin, (red). *Reflektioner kring bild och lärande*. Växjö: Växjö universitet, Institutionen för pedagogik. Senaste upplagan, valda delar. 10 sidor.

Referenslitteratur:

Björk, Cecilia, Nordling, Lars & Reppen, Laila. *Så byggdes staden. Stadsbyggnad, arkitektur, husbyggnad*. Stockholm: Svensk byggtjänst. Senaste upplagan.

Johannesson, Lena (red), *Konst och visuell kultur i Sverige 1810-2000*. Stockholm: Atlantis. Senaste upplagan.

Malmquist, Karin, *Samtidskonst för lärare och andra intresserade*. Stockholm: Lärarförbundets förlag. Senaste upplagan.

Vihma, Susann (senaste upplagan). *Designhistoria en introduktion*. Stockholm: Raster.